Związek Banków Polskich

Polska i Europa
– kryzys i konsekwencje

Raport „Polska i Europa – kryzys i konsekwencje” powstał w oparciu m.in. o dane i prognozy zgromadzone przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

Warszawa, wrzesień 2014

Spis treści

Słowo wstępu 3

Gospodarka państw Unii Europejskiej 4

Dynamika rozwoju 4

Dług publiczny 6

Eksport 6

Import 8

Bezrobocie 11

Prognozy – gospodarka UE i Polski 11

Europejski sektor bankowy

Pomoc dla sektora bankowego 12

Dynamika akcji kredytowej 13

Udział kapitału krajowego w sektorach bankowych 14

Poziom konkurencyjności sektorów bankowych 15

Aktywa sektora bankowego 17

Podsumowanie 18

Słowo wstępu

Szanowni Państwo,

przedstawiamy zestawienie danych zebranych na podstawie raportów m.in. Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w materiale zbiorczym: „Polska i Europa – kryzys i konsekwencje". Chcieliśmy w ten sposób dokonać przeglądu gospodarek europejskich, w tym polskiej, po okresie zawirowań gospodarczych. Mam nadzieję, że prognozy, jak i podsumowanie gospodarcze ostatnich lat, przybliżą nam odpowiedź na pytanie o co musimy zabiegać aby w przyszłości polska gospodarka mogła się stabilnie rozwijać, a bankowość mogła efektywnie działać w interesie Polaków i polskich firm oraz służyć budowaniu wspólnoty europejskiej.

Polska gospodarka i system bankowy nie tylko wyszły obronną ręką z trudnego okresu światowego kryzysu gospodarczego, ale zostały wzmocnione poprzez blisko 4-procentowy średni przyrost roczny PKB w latach 2006– 2013. Analizując zmiany gospodarcze jakie zaszły w Polsce, należy bardzo wyraźnie podkreślić, że sukces ostatnich lat nie był dziełem przypadku. Ten sukces jest wynikiem szeregu dobrych decyzji w sferze polityki i gospodarki. Wśród nich m.in.: wstąpienie do NATO i OECD, UE, przyjęcie Konstytucji gwarantującej autonomię NBP oraz ograniczającej dopuszczalny poziom długu publicznego.

Wyniki gospodarcze Polski w minionych latach są dobrą zapowiedzią na przyszłość, jednak należy pamiętać, że cała gospodarka światowa znajduje się w stanie podwyższonej niepewności. Niestety, wydarzenia międzynarodowe i rosnące napięcia w różnych regionach świata nie przyczyniają się do poprawy tej sytuacji. Obecnie gospodarki poszczególnych regionów zmagają się z wieloma problemami o różnej genezie i charakterze. Dla Polski szczególnie niepokojącą jest sytuacja na Ukrainie i związana z nią perspektywa relacji gospodarczych Europy z Rosją. Myśląc w kategoriach europejskich, kontynent będzie musiał zmierzyć się w niedalekiej przyszłości z konsekwencjami prowadzonej polityki monetarnej. To one właśnie mogą spowodować, że nie będą możliwe, czy też skuteczne, działania zmierzające do przywrócenia gospodarek na drogę równowagi i rozwoju. Pamiętając o tych zagrożeniach trzeba podkreślić, iż Europa w ostatnich kilku latach zdecydowała się na przyjęcie wielu dobrych i konstruktywnych rozwiązań prawnych w obszarze polityki gospodarczej. Można oczywiście mieć obawy, czy niektóre rozwiązania nie idą za daleko, nie są przeregulowaniem lub czy nie są już spóźnione. Jednak nie ma wątpliwości, że w obszarze stabilizowania sytuacji instytucji finansowych generalnie potrzebne decyzje kierunkowe zostały podjęte. Od pełnego wdrożenia rozwiązań związanych chociażby z tzw. „unią bankową" i „paktem fiskalnym" ale też ze stałym monitoringiem aktywów bankowych, może zależeć w przyszłości pozycja Unii Europejskiej na mapie światowej.

Myślę, że Polska ma szansę wykorzystać najbliższe lata dla zwiększania tempa wzrostu gospodarczego oraz tworzenia nowoczesnych miejsc pracy. Będzie to możliwe dzięki trzymaniu pod kontrolą deficytu budżetowego i długu publicznego, a także dzięki temu, że posiadamy zdrowy system bankowy, o którego rozwój należy się troszczyć, ale bez konieczności ponoszenia wielkich nakładów.

Ponadto, co najważniejsze, mamy zagwarantowaną kolejną porcję środków, które nasza gospodarka i społeczeństwo otrzymają w ramach realizacji nowej perspektywy budżetowej Unii. Liczę, że podobnie jak w poprzednich latach środki będą dobrze wykorzystane.

Liczę również na to, że uda się nam dookreślić strategiczne linie rozwojowe Polski, co będzie miało ważne znaczenie dla kształtowania planów rozwojowych tysięcy polskich przedsiębiorców. Wierzę również, że wśród ważnych rozwiązań systemowych znajdą się również system poręczeń i gwarancji dla MSP oraz system wspierania polskich eksporterów.

Krzysztof Pietraszkiewicz
Prezes Związku Banków Polskich

Gospodarka państw Unii Europejskiej

GOSPODARKA POLSKA W LATACH 2006–2013

3,9% **Średnie roczne tempo wzrostu PKB**

6,3% **Średni roczny wzrost eksportu**

GOSPODARKA POLSKA. PROGNOZY NA LATA 2014–2019

3,4% **Średnie roczne tempo wzrostu PKB.**

6,8% **Średni roczny wzrost eksportu**

Dynamika rozwoju państw UE

W okresie, który nastąpił po upadku banku Lehman Brothers, co uznaje się za początek międzynarodowego kryzysu finansowego i gospodarczego na świecie, Polska utrzymywała najwyższy w Unii Europejskiej wzrost produktu krajowego brutto (PKB). Średni w latach 2006 – 2013 wzrost PKB wynosił 3,9 proc. Dla porównania, PKB Grecji, która najmocniej odczuła skutki kryzysu, spadło w tym samym czasie średniorocznie o 2,2 proc.

Spośród wszystkich dwudziestu ośmiu państw członkowskich UE, Polska zajmuje trzecią, najwyższą lokatę pod względem przewidywanego wzrostu PKB w latach 2014 - 2019. Jest to efekt oczekiwanego przyspieszenia gospodarki Polski, jak również Niemiec, głównego partnera handlowego Polski. Duży wpływ na tak optymistyczne przewidywania ma również prognozowany wzrost zagranicznych inwestycji w Polsce będący efektem między innymi utrzymania funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych.

Średnie roczne tempo wzrostu PKB w latach 2006–2013

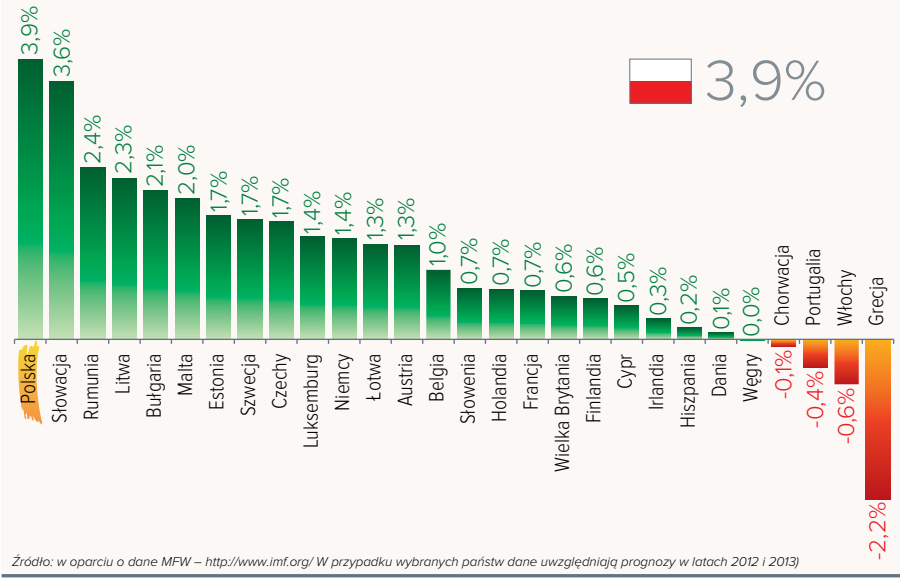

Źródło: w oparciu o dane MFW – http://www.imf.org/ W przypadku wybranych państw dane uwzględniają prognozy w latach 2012 i 2013)

Średnie roczne tempo wzrostu PKB w latach. Prognoza w okresie 2014–2019 r.

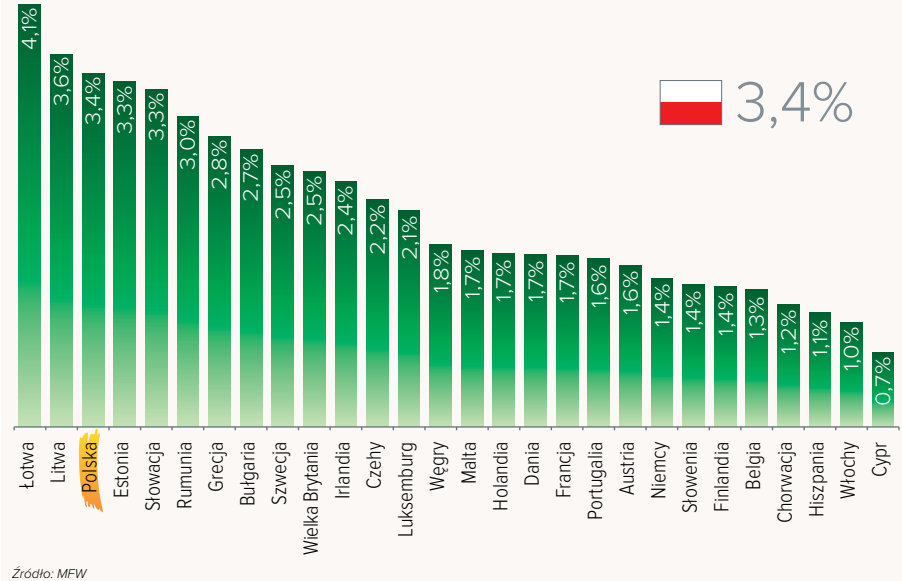

Źródło: MFW

Relacja długu publicznego do PKB w poszczególnych krajach EU (dane w pp). Dane za okres 2006–2013

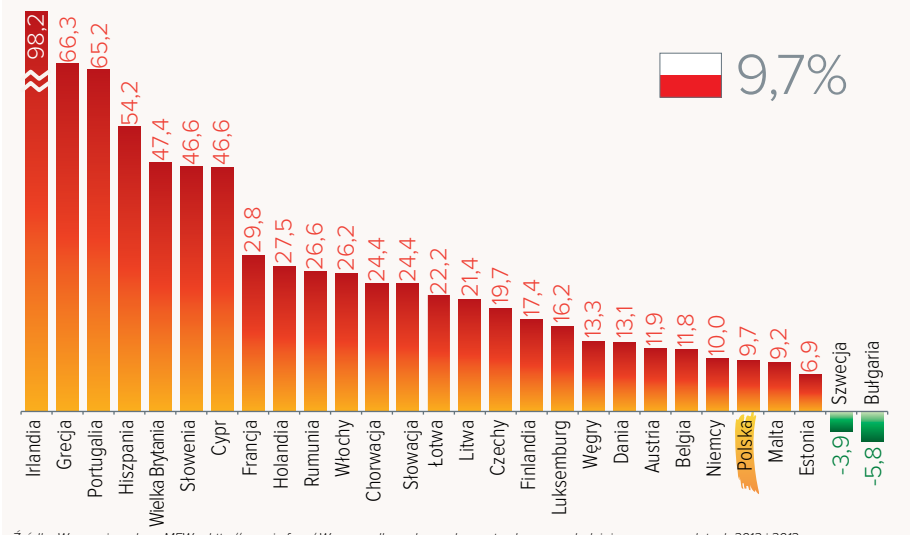

Źródło: W oparciu o dane MFW – http://www.imf.org/ W przypadku wybranych panstw dane uwzgledniaja prognozy w latach 2012 i 2013

Dług publiczny

W okresie zawirowań gospodarczych wzrost długu publicznego w relacji do PKB należał w Polsce do jednego z najniższych w Europie. Oznacza to, że w okresie ostatnich siedmiu lat Polska zadłużała się znacznie wolniej od większości krajów europejskich. W latach 2006 - 2013 wartość wskaźnika w kraju wyniosła niespełna 10 pkt. proc. (9,7pp). W ciągu minionych siedmiu lat relacja pomiędzy długiem publicznym a PKB najlepiej wypadała w Bułgarii, gdzie poziom nominalnego zadłużenia gospodarki zmniejszył się w odniesieniu do PKB o blisko 6 pkt. proc. Był to najlepszy wynik spośród wszystkich dwudziestu ośmiu Państw Unii Europejskiej. W tym samym czasie niemal dwukrotnie wzrósł poziom długu publicznego brutto unijnego rekordzisty - Irlandii. Wśród aż piętnastu krajów Unii dług zwiększył się od jednej piątej do niemal stu procent.

Prognozy do roku 2019 wskazują, że Polska będzie w gronie państw, których poziom długu publicznego względem PKB spadnie. Pod tym względem najkorzystniej rysuje się przyszłość Grecji, gdzie zadłużenie państwa do roku 2019 ma się zmniejszyć o ponad jedną trzecią (o 36 pkt. proc.). Należy jednak zaznaczyć, że perspektywy korzystnej zmiany relacji długu do PKB w przypadku wielu państw związane są z wychodzeniem tych krajów z problemów gospodarczych, które były spowodowane okresem kilkuletniego kryzysu. Najgorzej, z grona wszystkich krajów UE wypada Luksemburg, gdzie prawdopodobny wzrost zadłużenia w relacji do PKB wyniesie, aż 16 pkt. proc.

Sprzedaż towarów za granicę – eksport

W najtrudniejszych latach, tj. 2006 - 2013 eksport dóbr z Polski wzrósł o ponad 6,3 proc. stawiając nasz kraj w czołówce państw Unii Europejskiej. Mając na uwadze, że w tym samym czasie import do Polski zwiększył się o nieco ponad 5,3 proc. można powiedzieć, że zmiana jaka nastąpiła w tych latach była pozytywna dla naszego bilansu handlowego.

Wzrost relacji długu publicznego do PKB w poszczególnych krajach EU (dane w pp). Prognoza na okres 2014–2019

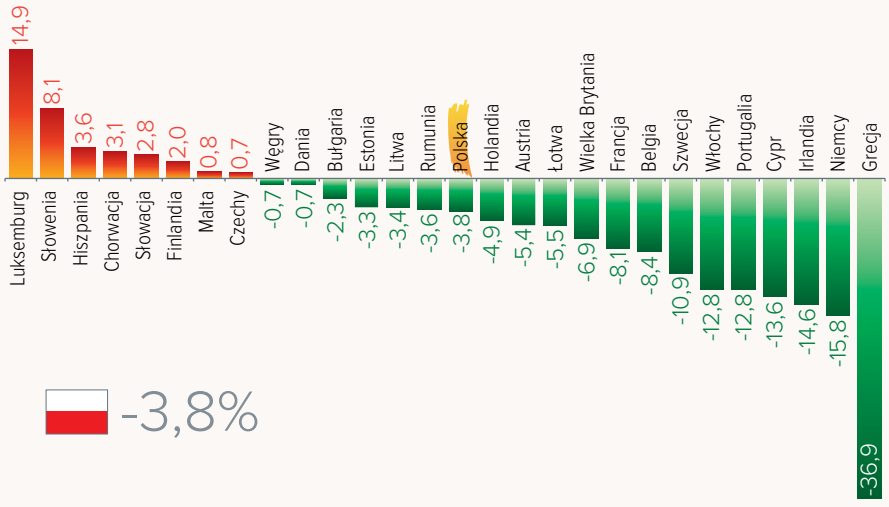

Źródło: MFW

Średni roczny wzrost eksportu w okresie 2006–2013

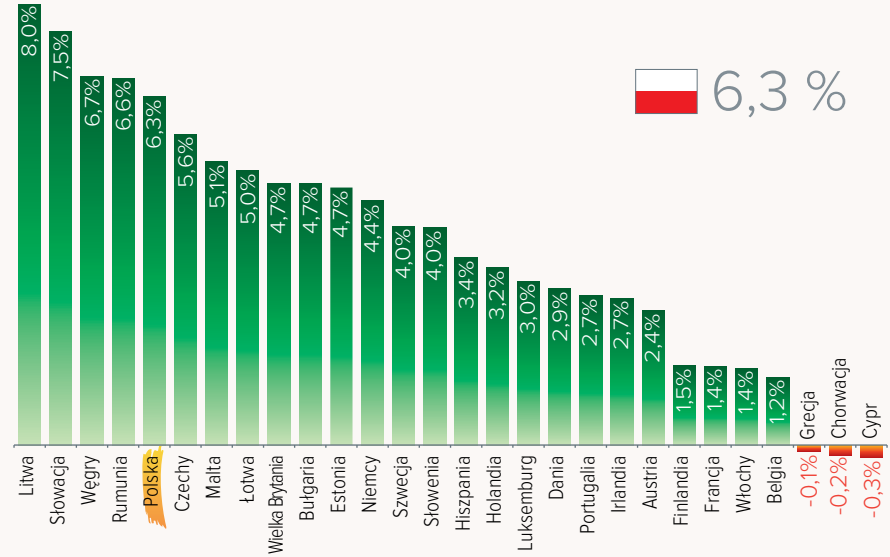

Źródło: W oparciu o dane MFW – http://www.imf.org/ W przypadku wybranych państw dane uwzględniają prognozy w latach 2012 i 2013

Prognoza – średni wzrost eksportu 2014–2019

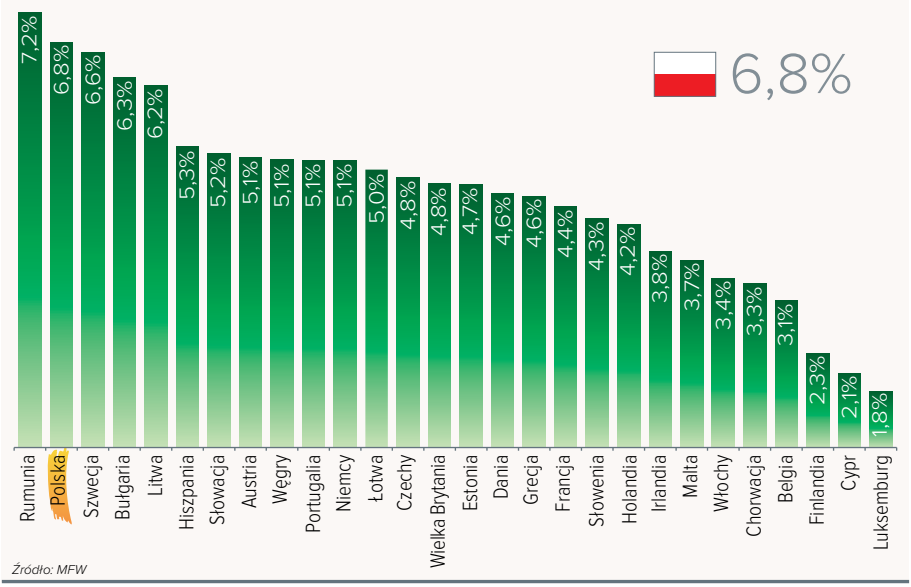

Źródło: MFW

Prognozy na lata 2014 - 2019 w zakresie eksportu dóbr są optymistyczne - zakładają, że eksport wzrośnie we wszystkich krajach UE. W tym czasie wywóz towarów z terytorium Polski powiększy się średnio rocznie o 6,8 proc. stawiając Polskę na drugim miejscu wśród wszystkich państw członkowskich. Najmniejszy przyrost eksportu, wg. prognoz, będzie miał Luksemburg, gdzie szacowany jest on na 1,8 proc.

Kupno towarów z za granicy – import

W latach 2006 – 2013 import do Polski zwiększył się średnio rocznie o 5,3 proc., co stawia nas w gronie krajów o najwyższym przyroście zakupów dóbr z za granicy. Zarówno przyrost eksportu jak i wzrost importu świadczą, że gospodarka krajowa każdego roku rozwiała się prawidłowo i była odporna na problemy ekonomiczne, które ujawniły się w tym okresie w innych państwach europejskich.

Przewidywania dotyczące handlu zagranicznego wskazują, że w kolejnych pięciu latach tendencja wzrostowa utrzyma się i Polska uplasuje się pod tym względem na drugim miejscu w Europie. Szacuje się, że w ciągu najbliższych pięciu lat zapotrzebowanie na produkty produkowane w Polsce wzrośnie o niemal 7 proc. (6,9). Biorąc pod uwagę prognozy w opisywanym okresie minimalną przewagę dynamiki wzrostu zyska import nad eksportem. Chociaż przyrost obu wskaźników będzie związany ze wzrostem gospodarczym Polski, co niewątpliwie jest pozytywną prognozą, to dodatnią relację wzrostu importu nad eksportem (na przestrzeni 2014 – 2019 r. o + 0,1 proc.) możemy uznać za zmianę „in minus".

Średni roczny wzrost importu w okresie 2006–2013

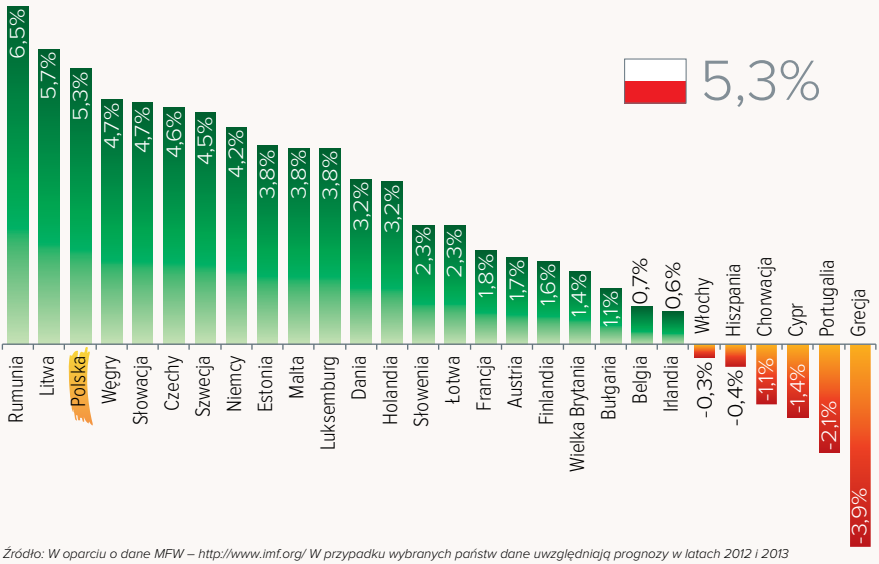

Źródło: W oparciu o dane MFW – http://www.imf.org/ W przypadku wybranych państw dane uwzględniają prognozy w latach 2012 i 2013

Średni roczny wzrost importu. Prognoza na lata 2014–2019

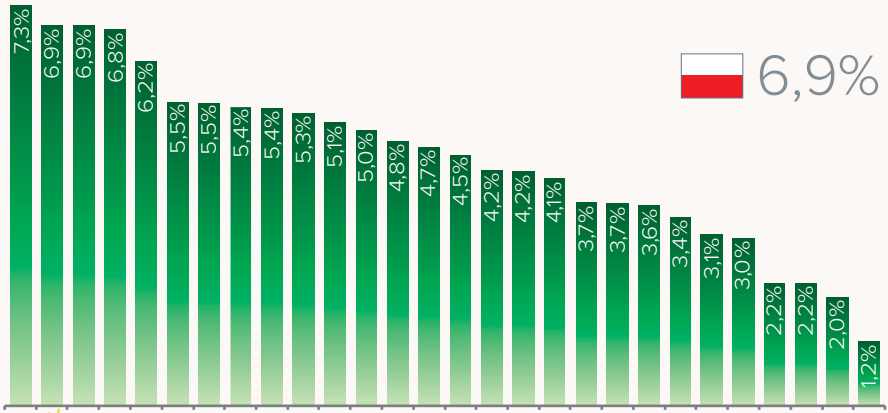

Źródło: MFW

Bezrobocie – zmiana w pp w okresie 2006–2013

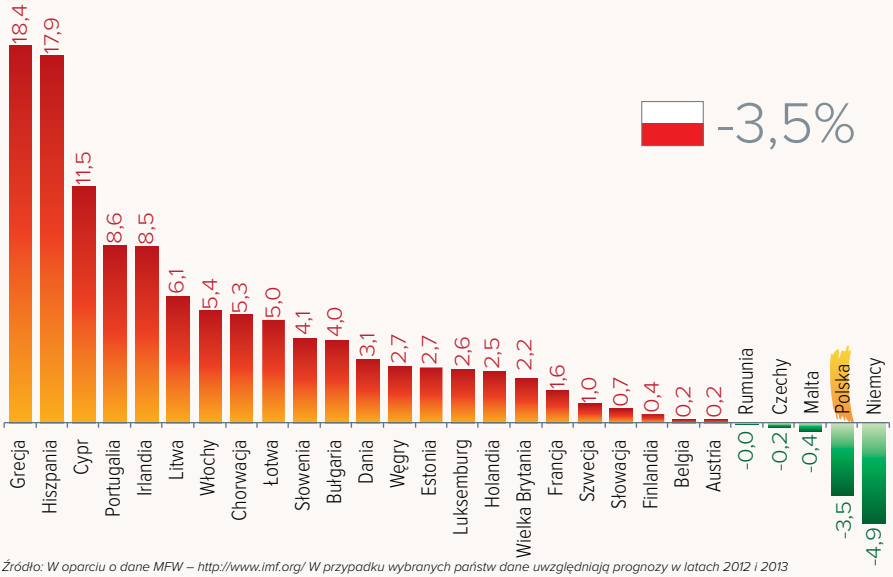

Źródło: W oparciu o dane MFW – http://www.imf.org/ W przypadku wybranych państw dane uwzględniają prognozy w latach 2012 i 2013

Bezrobocie – zmiana w pp w okresie 2014–2019

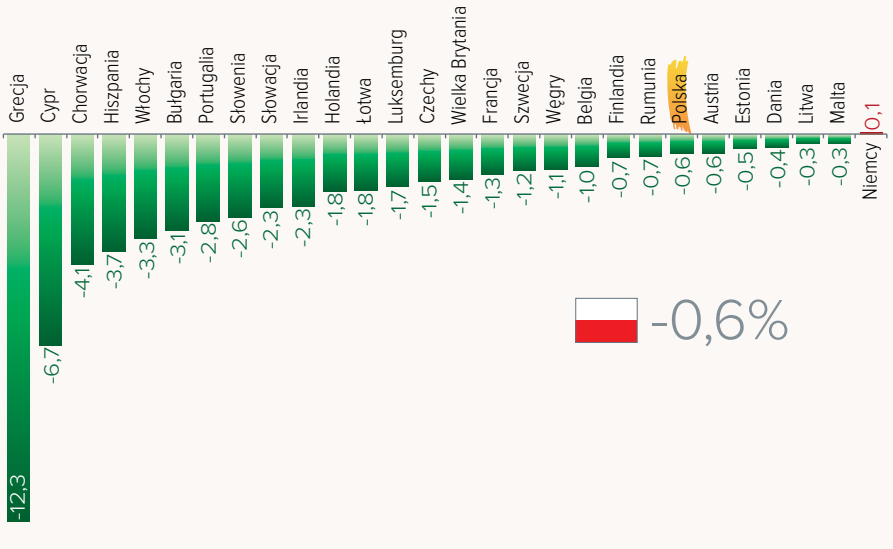

Źródło: MFW

Bezrobocie

W czasie kryzysu finansowego w latach 2006 – 2013 większość (23) państw Unii Europejskiej borykała się ze wzrostem bezrobocia, osłabieniem gospodarki i dużymi zatorami płatniczymi, co negatywnie wpłynęło na poziom zatrudnienia w krajach UE. Tylko cztery kraje w tym czasie zanotowały spadek poziomu bezrobocia. Prym w tej kategorii wiodły Niemcy, gdzie zatrudnienie zwiększyło się o blisko 5 pp. Na drugim miejscu w tej kategorii znajduje się Polska gdzie bezrobocie spadło o 3,5 pp.

Prognozy na najbliższe pięć lat dotyczące średniego poziomu bezrobocia są optymistyczne dla niemal wszystkich krajów Unii Europejskiej, za wyjątkiem Niemiec, gdzie oczekiwane jest zwiększenie liczby ludzi bez pracy o 0,1 pkt. proc. W pozostałych dwudziestu siedmiu krajach UE bezrobocie będzie spadać. W tym zestawieniu Polska plasuje się w drugiej części stawki, zajmując ósme miejsce od końca ze spadkiem bezrobocia na poziomie 0,6 proc w całym okresie 5 lat.

Prognozy – gospodarka UE i Polski

Pozycja Unii Europejskiej na mapie światowej zależy m.in. od lepszego wykorzystania mechanizmów, jakimi dysponuje Komisja Europejska, głównie w zakresie instrumentów związanych ze wspieraniem rozwoju i potencjału gospodarczego Europy. Wiodące kraje unijne zdają sobie sprawę, że dla konkurencyjności Unii i stabilizacji rozwoju ważna w przyszłości może okazać się innowacyjność całej gospodarki wraz z szeroką paletą nowych produktów atrakcyjnych dla gospodarki wewnętrznej, jak i gospodarek innych regionów. Celem jest, by gospodarka unijna nie miała problemów z plasowaniem efektów swojej produkcji na rynku UE i rynkach międzynarodowych. Aby to osiągnąć, konieczne jest czerpanie z najlepszych wzorców budowania zaufania i przekonywania do dobrych projektów rozwojowych, realizowanych na terenie wszystkich krajów Unii Europejskiej.

Polska, mimo skomplikowanej sytuacji na wschodzie i ich wpływu na całą gospodarkę europejską, ma szansę wykorzystać najbliższe lata do kreowania i zwiększania tempa wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, podobnie jak to czyniła w ostatnich latach. Czynnikami sprzyjającymi może okazać się kontrola deficytu budżetowego, a także dbałość o zdrowy system bankowy, który stale powinien wspierać zarówno przedsiębiorstwa, jak i gospodarstwa domowe. Optymalne wykorzystanie środków unijnych, a także programy rozwojowe, które powstały w poszczególnych województwach będą także sygnałem poprawiającym możliwości wzrostu gospodarczego. Należy również pamiętać, że sektor bankowy w polskiej społecznej gospodarce rynkowej może lepiej wypełniać swoją rolę w warunkach umiejętnego godzenia kreatywnych sił rynkowych i mądrego, i profesjonalnego oddziaływania instrumentów pozostających w gestii państwa. Uzyskanie takiego stanu możliwe jest gdy stale trwać będą prace badawcze nad organizacją państwa w obszarze zrównoważonego jego rozwoju, pozwalającego na spożytkowanie jego potencjału społecznego i materialnego.

Europejski sektor bankowy

Pomoc dla sektora bankowego

W latach 2008 - 2012 wsparcie dla sektora bankowego w Unii Europejskiej wyniosło aż 591 mld euro. Z tej pomocy skorzystało aż dziewiętnaście państw członkowskich. Znaczącą cześć tej kwoty wykorzystały banki reprezentujące zaledwie trzy kraje - Niemcy, Wielką Brytanie oraz Hiszpanię. Łącznie kwota pożyczki udzielona instytucjom finansowym z tych trzech Państw wyniosła aż 354 mld euro - co stanowi blisko 60% całej kwoty udzielonego wsparcia. Polskie banki, jako jedne z nielicznych w Unii, nie tylko nie skorzystały z takiego wsparcia, ale nawet wzmacniały swój poziom bezpieczeństwa poprzez przeciwdziałanie nadmiernemu zadłużaniu się klientów oraz zaostrzanie regulacji w zakresie kredytów konsumpcyjnych, jak również hipotecznych.

Pomoc publiczna dla sektora bankowego w okresie 2008–2012 (dane mld euro)

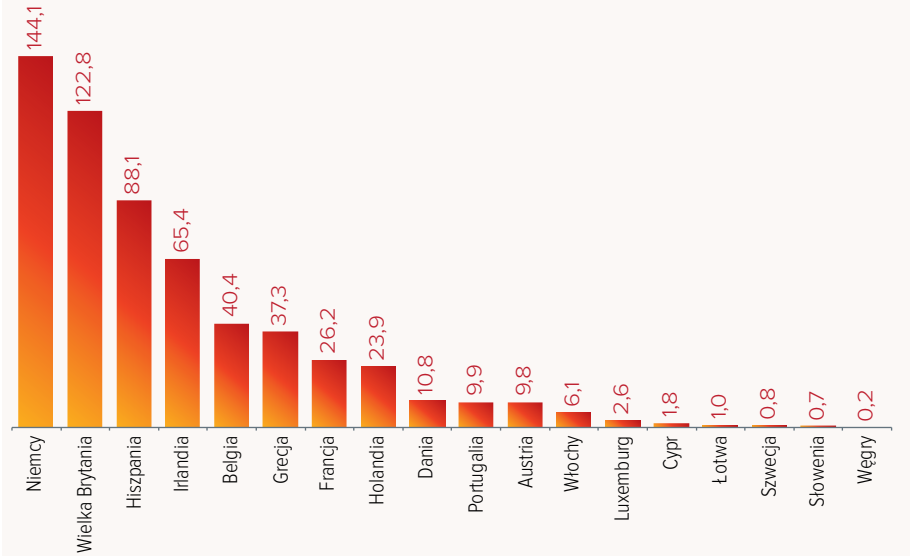

Źródło: Komisja Europejska http://ec.europa.eu Pomoc publiczna dla sektora bankowego w okresie 2008–2012 (procent PKB w 2012 roku)

Kraje w których państwo nie udzielało pomocy finansowej dla sektora bankowego

Bułgaria	Czechy	Estonia
Litwa	Malta	Polska
Rumunia	Słowacja	Finlandia

Pomoc publiczna dla sektora bankowego w okresie 2008–2012 (procent PKB w 2012 roku)

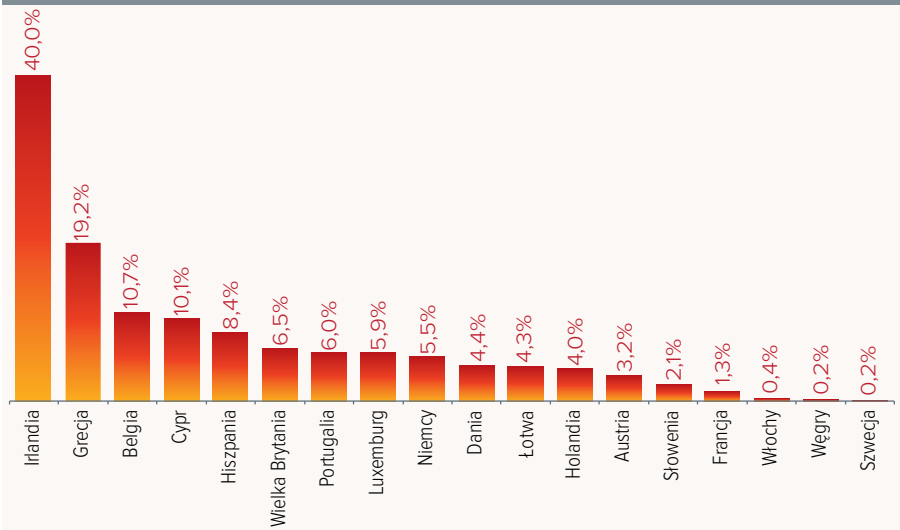

Źródło: Komisja Europejska http://ec.europa.eu Pomoc publiczna dla sektora bankowego w okresie 2008–2012 (procent PKB w 2012 roku)

Dynamika akcji kredytowej w latach 2008–2014

W latach 2008 - 2014 Polska zajmowała drugie miejsce spośród wszystkich dwudziestu ośmiu Państw UE pod względem wzrostu kredytów udzielonych gospodarstwom domowym, MSP i dużym przedsiębiorstwom. Co ważne, w niespełna sześć lat przyrost w tej branży wyniósł blisko 40%. Dla porównania w znajdującej się na końcu tabeli Irlandii, w tym samym czasie zanotowano 41% spadek liczby udzielonych kredytów.

Przyrost kredytów (sektora niefinansowego) w okresie grudzień 2008 r.–marzec 2014 r.

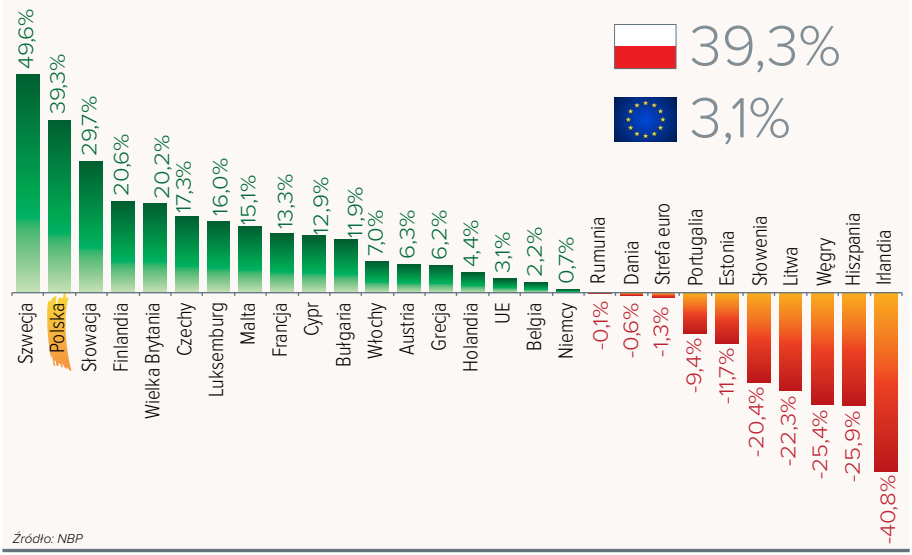

Źródło: NBP

SEKTOR BANKOWY W POLSCE

39,3% — **Przyrost kredytów w latach 2008–2014**

19% — **Wzrost udziału kapitału Polskiego w rynku 2008–2013**

0% — **Pomoc dla sektora bankowego w proc. do PKB w okresie 2008–2012**

Udział kapitału krajowego w sektorach bankowych

W latach 2008 - 2012 Polska została liderem pod względem wzrostu udziału kapitału krajowego w sektorze bankowym – zwiększył się on z 25 proc do 44 proc. Tym samym, o 19 proc. podwyższeniu uległ poziom aktywów krajowych. Wśród pozostałych dwudziestu siedmiu państw członkowskich Unii, aż w 21 krajach poziom zaangażowania kapitału zagranicznego spadł. Tylko w czterech krajach UE kapitał zagraniczny zwiększył swoją wagę w sektorze bankowym, najwięcej w Belgii (spadek aktywów krajowych o 29%). W pozostałych krajach, gdzie zanotowano wzrost udziału kapitału zagranicznego był on zdecydowanie mniejszy, odpowiednio: 5% w Holandii oraz po 1% na Słowacji i w Niemczech.

Zmiana udziału kapitału zagranicznego w latach 2008–2012

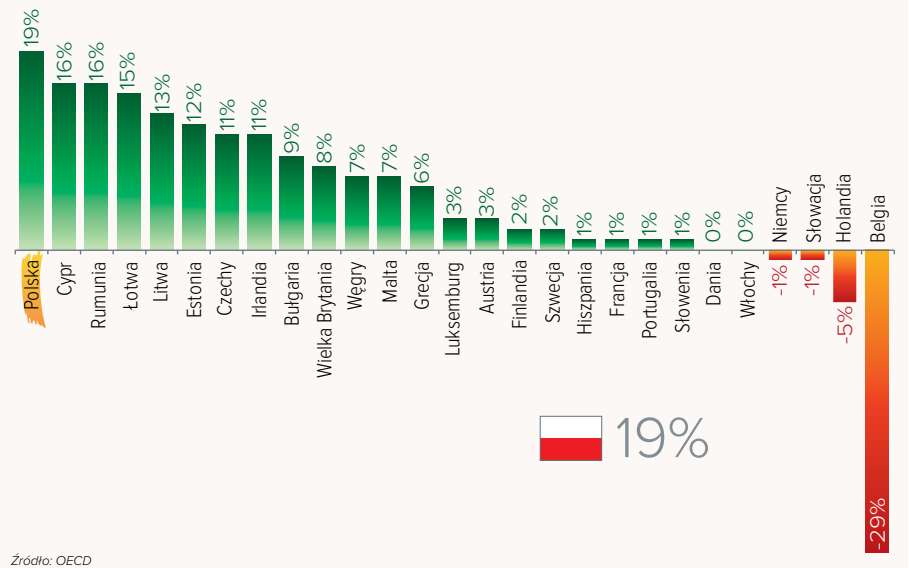

Źródło: OECD

Udział kapitału zagranicznego w polskim sektorze bankowym

	2008	2009	2010	2011	2012	2008-2012
Polska	75%	56%	59%	63%	56%	-19%

Poziom konkurencyjności sektorów bankowych

Głównym czynnikiem wpływającym na poziom konkurencyjności bankowości w danym kraju związany jest z koncentracją sektora bankowego. Wzrost koncentracji sektora może niekorzystnie wpływać na konkurencyjność usług i produktów bankowych. W latach 2008-2012 znaczącym zmianom ulegał poziom koncentracji sektora bankowego w poszczególnych krajach członkowskich UE. Zdecydowanie największy wzrost koncentracji nastąpił w tym czasie w Niemczech, gdzie udział pięciu największych banków zwiększył się aż o 45%. Istotna akumulacja sektora bankowego miała miejsce we Włoszech (27%) oraz Hiszpanii (21%). W tym czasie w Belgii udział największych banków zmalał o 18%. Podobne zmiany odnotowano również we Francji (-13%) i w Bułgarii (-18%). W wielu krajach banki stały się własnością poszczególnych państw, w wyniku nacjonalizacji przeprowadzanej w ramach akcji ich ratowania. Dodatkowo, część banków dokonało fuzji lub zostało przejęte. Obecnie kolejne oczekują na rozpoczęcie takiego procesu lub są w jego trakcie. Innym spodziewanym trendem jest separowanie bankowości inwestycyjnej

Koncentracja sektora bankowego – zmiana udziału 5 największych banków w stosunku do aktywów całego sektora bankowego w kraju. Dane w latach 2008–2012

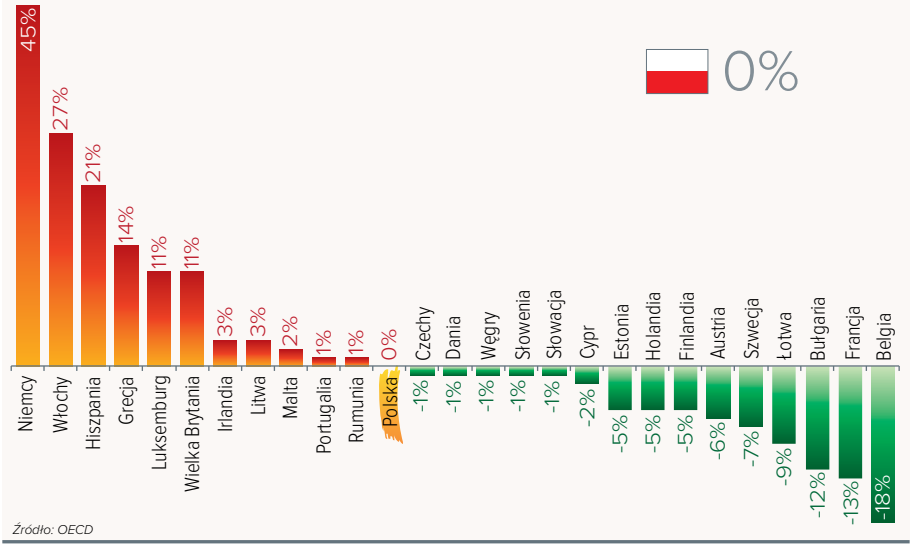

Źródło: OECD

od detalicznej i komercyjnej, co będzie również powodować podział sektora lub sprzedaż niektórych podmiotów finansowych w poszczególnych państwach. Należy się również spodziewać, że kontynuowany będzie proces deleworowania działalności bankowej w niektórych krajach.

Mimo że poziom koncentracji mierzony udziałem pięciu największych banków w rynku w opisywanym okresie nie uległ w Polsce zmianie, należy podkreślić, że na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat poziom koncentracji całego sektora w Polsce wzrastał. Niemalże każdego roku obserwowaliśmy fuzje banków lub ich przejęcia przez większe podmioty, jednak przejęcia i fuzje w większości przypadków związane były z bankami średniej wielkości.

Koncentracja sektora bankowego w Polsce
– zmiana udziału pięciu największych banków w sektorze (2008 – 2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Polska	44%	44%	43%	44%	44%

Aktywa sektora bankowego

Tendencję wzrostową aktywów największych polskich banków na tle innych europejskich banków można uznać za korzystną. W latach 2008 – 2012 największy wzrost aktywów spośród Polskich banków osiągnął PKO BP, którego majątek zwiększyły o 43,6 % (z 135,8 mld do 193,5 mld zł). Pozostałe banki również zanotowały wzrost, kolejno: mBank o 23,8%, Pekao o 14,3%, ING Bank Śląski o 12,4% i BZ WBK o 2,3%.Przełom lat 2012 i 2013 cechuje się

Aktywa 5 największych polskich banków. Zmiana w okresie 2008–2013

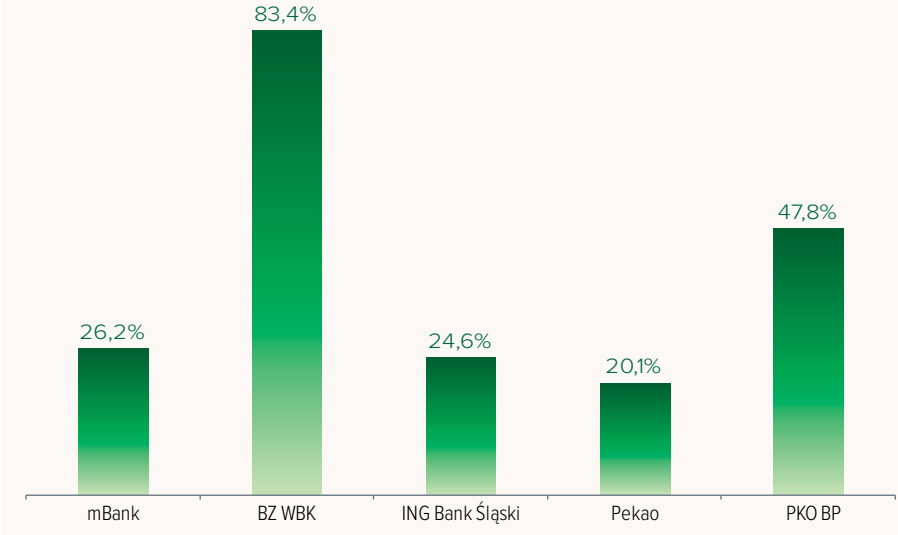

Źródło: MF BANK

Zmiana wielkości aktywów w 30 największych bankach europejskich w okresie 2008–2012

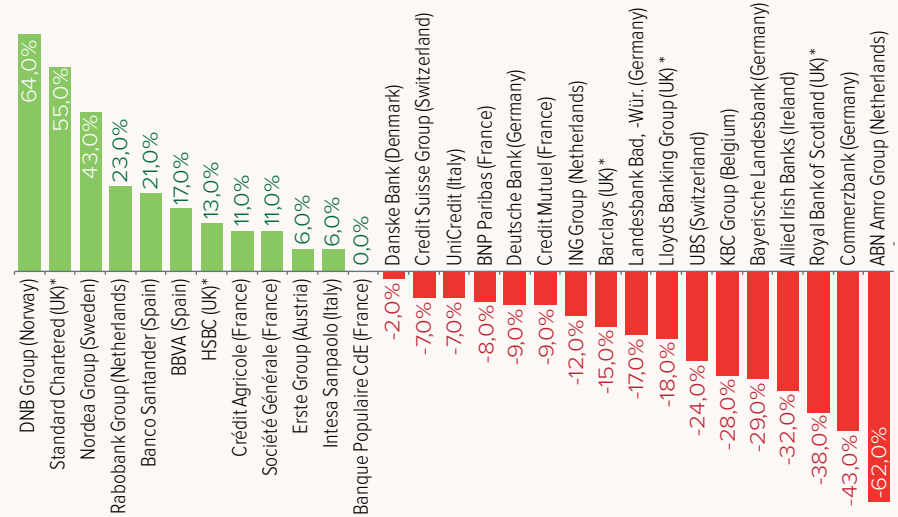

Dane na podstawie Raportu OECD

**Dane dotyczące banków brytyjskich uwzględniają okres 2007–2012*

znacznym podwyższeniem sumy aktywów w niektórych bankach. Odwrotnie niż w poprzednich latach, na pierwszym miejscu pod tym względem uplasował się BZ WBK, którego suma bilansowa podwyższyła się z 59,2 mld do 106 mld złotych. W przypadku pozostałych banków, również nastąpił kolejny wzrost aktywów: PKO BP o 4,2%, mBank – o 2,4 %, Pekao o 5,8%, ING Bank Śląski o 12,2 %.

Podsumowanie - o co musimy zabiegać aby w kolejnych latach polska bankowość mogła działać w interesie Polaków i polskich firm oraz służyć budowaniu wspólnoty europejskiej?

Aby polska bankowość w kolejnych latach dobrze służyła polskiej gospodarce i polskim obywatelom, powinna dysponować odpowiednim potencjałem. Warto zatem skoncentrować się na jej wzmocnieniu poprzez lepszą organizację, zróżnicowanie, a także odpowiednie zarządzanie i nadzór. Jest to szczególnie istotne w obliczu wciąż potencjalnie aktualnych zagrożeń na jakie wskazują przykłady z niedalekiej przeszłości, gdy sektor bankowy stał się elementem destabilizującym gospodarki, a nawet całe państwa. Chcąc uniknąć takich niebezpieczeństw, koniecznym jest, abyśmy w naszym kraju osiągnęli strategiczne porozumienie w sprawie roli banków w społecznej gospodarce rynkowej i wspólnego budowania potencjału polskiej bankowości. Jego ważnym aspektem powinno być dążenie do powiązania znacznej część krajowego sektora bankowego z rodzimym kapitałem. W najbliższej przyszłości należy również stworzyć narzędzia i systemy, które pozwolą na modelowanie i kierowanie kluczowych procesów gospodarczych. W tym kontekście istotne jest stworzenie mechanizmów interwencyjnych, umożliwiających antycykliczne stabilizowanie i stymulowanie przedsiębiorczości, tak aby rozwój polskiej gospodarki był wzmacniany poprzez wzrost prywatnych zasobów finansowych. Aby to osiągnąć konieczne jest opracowanie i wdrożenie systemu budowy skłonności Polaków do prorozwojowego inwestowania i oszczędzania na cele mieszkaniowe, emerytalne, zdrowotne oraz edukacyjne. Ważne jest również zbudowanie stabilnego systemu poręczeń i gwarancji, umożliwiającego wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W najbliższej przyszłości należy również położyć nacisk na stworzenie ram prawnych umożliwiających powstawanie kas oszczędnościowo-budowlanych, a także rozwój budownictwa na wynajem i budownictwa czynszowego. Konieczne jest również udrożnienie możliwości emisji listów zastawnych, czy sekurytyzowania aktywów zabezpieczonych hipotekami. Rozwiązania legislacyjne powinny sprzyjać rozwojowi emisji obligacji, w celu mobilizowania zasobów na rynku krajowym oraz na rynkach międzynarodowych. Warto również zwrócić uwagę na zapewnienie prawnego bezpieczeństwa obrotu finansowego, pozwalającego w większym stopniu finansować gospodarkę długiem firm i jednostek samorządu terytorialnego. Powyższe wyzwania leżą w interesie nie tylko polskiej bankowości, ale przede wszystkim całego społeczeństwa i państwa. Sektor bankowy w polskiej społecznej gospodarce rynkowej może lepiej wypełniać swoją rolę w warunkach umiejętnego godzenia kreatywnych sił rynkowych oraz niezbędnego, mądrego i profesjonalnego oddziaływania instrumentów pozostających w gestii państwa. Aby jednak było to możliwe konieczne jest stałe udoskonalanie państwa jako organizacji zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju kraju. Pozwoli to na spożytkowanie jego potencjału społecznego i materialnego, przynosząc dobrobyt, satysfakcję i poczucie bezpieczeństwa obywatelom.

Raport „Polska i Europa – kryzys i konsekwencje”
został opracowywany przez zespół PR
Związku Banków Polskich w składzie:
Przemysław Barbrich,
Paweł Minkina,
Michał Koksztys.

Związek Banków Polskich